

Examen VWO 2021

tijdvak 1
dinsdag 1 juni
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 43 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 48 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 İzmir'in Dağlarında Çiçekler Açar

- 1p 1 Yazar, İzmir'i birinci paragrafta nasıl bir ruh haliyle anlatıyor?
A hayranlık dolu
B özlem yüklü
C sevinçli
D üzüntülü
- 1p 2 Welke gedachte wil de schrijver in alinea 2 benadrukken door een versregel van Cahit Kulebi te citeren?
- 1p 3 Door welke twee eigenschappen vindt de schrijver zichzelf op de locoburgemeester van İzmir lijken?
- 1p 4 Altıncı paragrafta geçen 'sübye' içeceğinin kökeni nereye dayanmaktadır?
A Fransa
B İspanya
C İtalya
D İzmir
- 1p 5 Yazar, hangi paragraflarda okuyucuya tavsiyelerde bulunmaktadır?
A ikinci ve üçüncü
B dördüncü ve beşinci
C altıncı ve yedinci
- 1p 6 Bu metin aşağıdaki yazı türlerinden hangisidir?
A anı
B deneme
C eleştiri
D günce

Tekst 2 Mükemmel İnsan Bedeni

- 1p 7 Wat past er op de open plek bij 7 in alinea 2?
A fazlalıkları
B kusurları
C mükemmellikleri
D sırları

- 1p 8 Metnin ilk ve son paragrafı arasında nasıl bir ilişki vardır?
A İki paragrafta da bilim kurgu öğeleri kullanılarak ders verilmektedir.
B İki paragrafta da mükemmelliğin imkansızlığına vurgu yapılmaktadır.
C İlk paragraf sübjektif, sonuncusu ise objektif verilere dayanmaktadır.
D İlk paragrafta sorunlara, sonuncusunda ise çözümlere değinilmektedir.
- 1p 9 Metne göre Alice Roberts'la ilgili olarak hangi seçenek doğrudur?
A evrim teorisine olan inancının gerçekliğini kanıtlamaya çalışması
B harika insan vücudundan etkilenmesiyle hayranlığının ortaya çıkması
C iç güdüleriyle ve fantezileriyle araştırmalarına devam etmesi
D insan vücudunda yaptığı bilimsel çalışmaların görmezden gelinmesi
- 1p 10 Aşağıdaki durumların metne göre sıralaması nedir?
1 hayati tehlikeli bir krizin önlenmesi
2 insan bedeninin eksiklikleri
3 kıkırdak dokusunun zarar görmesi
4 perdenin arkasındaki gerçeğin çıkması
5 yeniden doğma projesi
A 2 – 5 – 3 – 1 – 4
B 5 – 3 – 2 – 1 – 4
C 3 – 2 – 4 – 1 – 5
D 2 – 4 – 5 – 1 – 3

Tekst 3 'Tourist Go Home' Hareketi

- In alinea 3 is sprake van een paradox als het gaat om 'de houding tegenover de vreemdelingen'.
- 1p 11 Wat houdt deze paradox in?
- In alinea 4 is sprake van zowel persoonlijk gewin als persoonlijk verlies.
- 1p 12 Met welk woord uit de tekst wordt het gevoel van verlies uitgedrukt?
- 1p 13 Altıncı paragrafa göre turizmdeki aşırı yoğunluğun **en önemli** nedeni nedir?
A Avrupa kıyılarının eşsiz güzelliği
B görülecek yerler üzerine çıkan yayınlar
C kruvaziyerlerin turistleri taşıması
D tatil rezervasyonlarının kolay yapılabilmesi
- 1p 14 Yedinci ve sekizinci paragraflar arasında nasıl bir ilişki vardır?
A Hem yedinci hem de sekizinci paragrafta eleştiri getirilmektedir.
B Yedinci paragrafta nedenler, sekizincide ise sonuçlar belirtilmektedir.
C Yedinci paragrafta veriler, sekizincide ise varsayımlar sunulmaktadır.
D Yedinci paragraftaki bir probleme sekizincide çözüm getirilmektedir

- 1p 15 Metne göre İstanbul ve Provence'ın ortak özelliği nedir?
Söz konusu yerler
A kitlesel turizmden en çok zarar gören yerlerdir.
B popüler dizilerin çekildiği yerlerdir.
C Ruslar'ın gözde mekânlarıdır.
D 'Tourist Go Home' hareketinin başladığı yerlerdir.
- 1p 16 Yazar, konuya nasıl bir ruh haliyle yaklaşıyor?
A alaycı
B duyarlı
C duygusal
D kızgın
E umursamaz

Tekst 4 Dejavu

- 1p 17 Metne göre aşağıdakilerden hangisi dejavu ile ilgili olarak doğrudur?
A bilimsel teorilere göre bu hissin, reenkarnasyon oluşturması
B bu hissin, beyinde bazı yeni işlevselliklere yol açması
C hissetme sıklığı ile kişilerin yaşı arasında ters bir orantı olması
- 1p 18 Wat past er op de open plek bij 18 in alinea 6?
A askıya alan
B denetleme yapan
C gelişigüzel kaydeden
D görmezden gelen
- 2p 19 Zijn de onderstaande beweringen juist of onjuist volgens de tekst?
Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
1 Mensen die weinig reizen hebben vaak een déjà vu-ervaring.
2 Het is bewezen dat een déjà vu bij epilepsiepatiënten langer duurt.
3 Door een déjà vu kunnen mensen betere voorspellingen doen.
4 Een déjà vu geeft een gevoel van vervreemding van de eigen omgeving.
- 1p 20 Wat past er op de open plek bij 20 in alinea 7?
A deġiřtirecek
B destekleyecek
C kazandıracak
D somutlařtıracak
E yitirecek

Tekst 5 Paul Wittek'e Göre, Neden Osmanlı?

- 1p 21 Naar welk woord in alinea 1 verwijst het woord **küçük** in de zin "... Osman'ın **küçük** gazi devleti" (alinea 2)?
- In alinea 4 worden twee beweringen genoemd over de relatie tussen de vorstendommen met Seltsjoeken. In alinea 5 wordt met betrekking tot deze beweringen een conclusie getrokken.
- 1p 22 Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin op waarin deze conclusie staat.
- 1p 23 In alinea 6 worden de strijders van Osman vergeleken met Alparslan. Vanuit welke gedachtegang in de tekst wordt deze vergelijking gemaakt?
- 1p 24 Wat past er op de open plek bij 24 in alinea 7?
- A bilgeliğinden
 - B ihtiyatlılığından
 - C tecrübesinden
 - D yaşlılığından
- 1p 25 Metne göre, Bizans'a karşı verilen mücadelede Osmanlı ile diğer Türk beylikleri arasındaki fark nedir?
- A diğer beyliklerin daha geniş bölgeye hakim olmaları
 - B diğer beyliklerin örgütlenmeyi üstlenmeleri
 - C Osmanlı'nın daha hızlı bir tempoyla genişlemesi
 - D Osmanlı'nın durumunu pekiştirerek ilerlemesi
- 2p 26 Zijn de onderstaande beweringen over de Turkse vorstendommen juist of onjuist volgens de tekst?
Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 Aydın Beyliği gazidir.
 - 2 Hamidoğulları diğer beyliklerden daha çok yer kaybetmiştir.
 - 3 Karamanoğulları Beyliği Bizans ile savaş halindedir.
 - 4 Osmanlılar Timur'dan iyi bir ders almıştır.
- 1p 27 Paul Wittek'in ikinci paragraftaki sorusunun yanıtı hangi paragrafta verilmektedir?
- A altıncı paragraf
 - B yedinci paragraf
 - C sekizinci paragraf
 - D dokuzuncu paragraf

Tekst 6 Yeryüzünde Bir Uzaylı: Nikola Tesla

- 1p 28 İkinci paragrafta aşağıdakilerden hangisi öne çıkmaktadır?
A eleştirme
B engelleme
C kıskançlık
D rekabet
E yardımlaşma
- 1p 29 Tesla'nın çocukluk hayalini gerçekleştirdiği hangi paragrafta geçmektedir?
A birinci
B ikinci
C üçüncü
D beşinci
- 1p 30 Yedinci paragrafta geçen '**dünya**' sözcüğü aynı paragrafta geçen hangi sözcükle işlevsel anlamda bağlantılıdır?
A frekans
B iletken
C karasal
D sabit
- Son paragrafta bir zıtlık söz konusudur.
- 1p 31 Bu zıtlık aşağıdakilerden hangisidir?
A bilimsellik-bilim dışı
B çağdaşlık-çağdışıılık
C iyilik-kötülük savaşı
D sevgi-hayal kırıklığı
- 1p 32 Met welke zin in de laatste alinea wordt de titel nader verklaard?
Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden van die zin op.

Tekst 7 Medeniyetleri Toprağa Gömen Hayvan

- 1p 33 Birinci paragrafta Darwin'in son eseriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
Bu eser
A çok az ilgi görmüştü.
B etraflıca eleştirilmişti.
C tartışmasız kabul edilmişti.
D toplumda tepki yaratmıştı.

- 1p 34 İkinci ve üçüncü paragraflar karşılaştırıldığında nasıl bir yorum çıkarılabilir?
- A İkinci paragrafta bir deney gerçekleştirilirken üçüncü paragrafta bir iddiada bulunmaktadır.
 - B İkinci paragrafta bir iddiada bulunulurken üçüncü paragrafta bu iddia doğrulanmaktadır.
 - C İkinci paragrafta bir tez öne sürülürken üçüncü paragrafta bir inceleme yapılmaktadır.
- 1p 35 Met welke proef beweest Darwin dat wormen verantwoordelijk waren voor de verschuiving in de aarde?
- 1p 36 Wat past er op de open plek bij 36 in alinea 10?
- A dönüştürdüklerini
 - B gömdüklerini
 - C uyarladıklarını
 - D yaydıklarını
- 1p 37 Parçanın başlığını **en iyi** anlatan paragraf aşağıdakilerden hangisidir?
- A birinci paragraf
 - B beşinci paragraf
 - C yedinci paragraf
 - D onuncu paragraf

Tekst 8 Güzel Bir Hayal Değil mi?

- 1p 38 Üçüncü paragrafta geçen '**Bunu yapmak**' kelimelerinin yerine aşağıdakilerden hangisi kullanılabilir?
- A eleştirmek
 - B gözlemlemek
 - C konuşmak
 - D yazmak

Parçanın ilk dört paragrafına göre aşağıdaki cümleler her bir paragrafın özeti konumundadır.

- 1p 39 Paragraflara göre özetlerin doğru sıralaması verilen seçeneklerden hangisidir?
- 1 Dış görünüş ile başarılı olmayı birbirinden ayırt etmek gerekir.
 - 2 Doğrudan iletişime geçerek, sağlıklı bilgiye ulaşabilmek önemlidir.
 - 3 Bir başka ülkenin kültürünü öğrenmek, dilini öğrenmekten daha zordur.
 - 4 Topluma uyum sağlamanın getirdiği zorluklar, ancak sabırla aşılabılır.
- A 2 – 3 – 4 – 1
B 3 – 4 – 2 – 1
C 2 – 1 – 3 – 4
D 4 – 1 – 2 – 3
- 1p 40 Beşinci paragrafa göre yazar neden kendisinden utanmaktadır?
- A önyargılı davrandığından
B özgüvenini kaybettiğinden
C yabancı dil bilmediğinden
D yeni hayata alışamadığından
- 1p 41 Üçüncü ve altıncı paragraflarda yazar hangi ortak düşünceyi savunuyor?
- A Başarının önündeki sosyo-ekonomik zorlukları aşabilirsin.
B Bilmediğin bir konuda yorum yapmak durumunda değilsin.
C Gurbet ellerindeki yaşam sayesinde erdem sahibi olabilirsin.
D Kendine güvendiğin sürece, her zorluğun üstesinden gelebilirsin.

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 9 Altı Müzede Buram Buram Anadolu

Hieronder staan kenmerken van de musea uit de tekst.

- 3p 42 Welk kenmerk hoort bij welk museum?
Noteer de juiste letter achter elk nummer op het antwoordblad.

museum	kenmerken
1 Burdur Müzesi	a aanvankelijk als museumdepot gebruikt
2 Eskişehir Çağdaş Cam Sanatları Müzesi	b heeft meer bekendheid nodig
3 Ankara Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi	c eerste in Turkije in zijn soort
4 Nevşehir Güray Müze	d enige ter wereld
5 Amasya Müzesi	e is ontstaan door kunstzinnige reactie

Tekst 10 'Bir Kadın Hikâyesi' Konulu Öykü Yarışması

Je houdt van verhalen schrijven en overweegt om met een schrijfwedstrijd mee te doen. Je bestudeert vooraf het reglement.

- 2p 43 Wat gebeurt er met de prijs wanneer een winnende tekst wordt gediskwalificeerd?
Schrijf de twee gevolgen hiervan op.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.